

1. Obiekt

1089/1 C E R K I E W P A R. G R. - K A T. P W. Ś W. T R Ó J C Y
O B. K O Ś C I Ó Ł P A R. P W. Ś Ś. P I O T R A I P A W Ł A

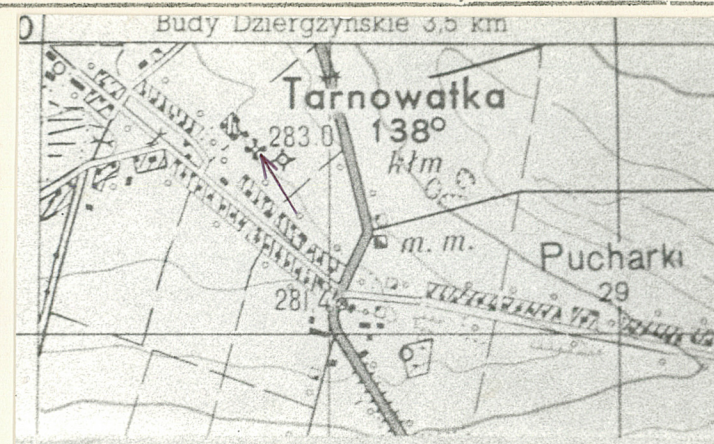
2. Czas powstania

1890, 1925-30.

3. Miejscowość

T A R N A W A T K A

11. Zdjęcie

4. Adres

Tarnawatka

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo zamojskie

gmina Tarnawatka

pow. TOMASZÓW LUB.

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
1 VI 1975

województwo lubelskie

powiat tomaszowski

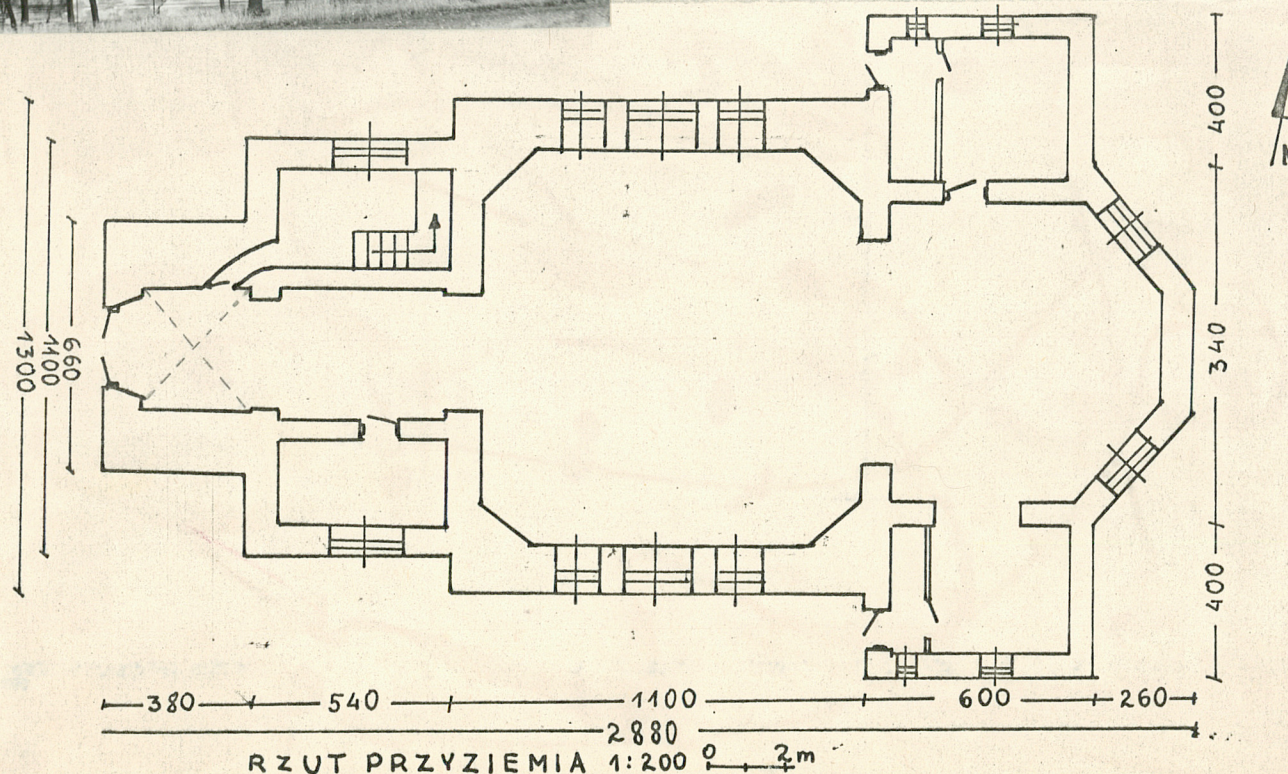
8. Właściciel i jego adres
Parafia rzymskokatolicka
w Tarnawatce

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 5 data 13.09.2000

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Początki parafii nieznane. Pierwsza cerkiew drewniana wzniesiona w 1679 z fundacji Jana III Sobieskiego. Ok. 1864 zamieniona na prawosławną. Obecna wzniesiona na innym miejscu wg proj. arch. Syczugowa.

W 1921 zamieniona na kościół rzymsko-katolicki. Przekształcona wg. proj. arch. Kranza /?/. Eklektyczna. 1925-30 dobudowano wieżę i chór muzyczny wewnątrz, z fundacji hr. Władysława Tyszkiewicza i wiernych dobudowano zakrystię /?/; otynkowano kościół z zewnątrz, przeprowadzono kapitalny remont dachu. W 1950 położono nową polichromię. 1968 - renowacja dachu.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja. Kościół /d. cerkiew/ położony w środkowej części wsi, po pn. stronie drogi lokalnej biegnącej od szosy Zamość-Tomaszów w kierunku zach. - do d. zespołu dworskiego. Prezbiterium zwrócone na pn.-wsch. Cmentarz kościelny otoczony siatką, otoczony drzewami. Na pn.-zach. od kościoła usytuowana plebania gospodarcze zabudowania plebańskie ze starym spichlerzem.

Materiał i konstrukcja. Murowana z cegły ceramicznej, otynkowana. Sklepienia i nowsza wieża z cegły. Na chór i wieżę drewniane schody, wewnątrz wieży drewniana konstrukcja szkieletowa. Wieża dachowa drewniana, krokwiowa z dwoma skośnymi stolcami, między którymi rozpory.

Rzut i bryła. Pierwotnie plan trójdzielny: prezbiterium zamknięte trójbocznie z symetrycznymi, prostokątnymi zakrystiami po bokach /pierwotnie jedna ?/, nawa szersza i wyższa, kwadratowa; babińiec węższy z dwiema lokalnościami po bokach. Obecnie z dobudowaną wieżą w fasadzie mieszczącą kruchtę w przyziemiu.

Elewacje. W fasadzie trzykondygnacyjowa wieża z otworem wejściowym w przyziemiu, nad którym półkolistе okno i krzyż w tynku, zwężająca się ku górze.

Druga kondygnacja wtopiona częściowo w dach, czworoboczna z rozetą od frontu, ujęta ówierkolistymi spływami; górna kondygnacja z zamkniętymi półkoliściami otworami dzwonowymi z czterech stron, zwieńczona hełmem z latarnią.

Elewacje boczne ukształtowane analogicznie. W obu ścianach nawy po trzy zgrupowane obok siebie otwory okienne - wyższy pośrodku i niższe po bokach, zamknięte półkoliściami, umieszczone w płaskiej arkadzie. W ścianach bocznym babińca po jednym oknie umieszczonym w ślepej arkadzie o profilowanej archiwolcie. Naroża nawy głównej i babińca ujęte lizenami, pod okapem wielouskokowym gzyms wieńczący. W ścianach bocznych prezbiterium półkoliście zamknięte okna, pośrodku wysoka blenda okienna, w której umieszczony murewany krzyż.

Dachy. Nad korpusem głównym dach kalenicowy trójpołaciowy, z wieżyczką na sygnaturkę; nad prezbiterium niższy dach dwuspadowy zamknięty trójpołaciowo.; nad zakrystiami daszki pulpitarne.

Wnętrze. Naroża nawy skośnie ścięte, na wys. 1,7 m ściany obiega gzyms. Nawa nakryta spłaszczoną kopułą na żagielkach, w prezbiterium kolebkowe, w kruchcie - krzyżowe. Prezbiterium otwarte na nawę półkolistym łukiem tęczowym. Nad d. babińcem murewany chór muryczny, lekko wybrzuszony parapiecie. Na ścianach nawy i żagielkach polichromia. Drzwi drewniane dwuskrzydłowe o pływających pokrytych ornamentałą, snycerską dekoracją.

Instalacje: elektryczna, odgromowa.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa za budowy ok. 300 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Urzycowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan obiektu dość dobry.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr B. Stanek-Lebioda, XI 1987

imie, nazwisko, data, podpis

plan, rysunki j.w.

imie, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr j.w.

imie, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów BBiDZ Zamość

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

- Kat. Zab. Szt. w Polsce, T. VIII. dawne woj. lubelskie, z. 8 Tomaszów Lubelskiej okolicy, opr. R. Brykowski, Warszawa 1982, s. 59
- Zahajkiewicz M. opr., Diecezja Lubelska. Informator historyczny i administracyjny, Lublin 1985, s. 331-2.

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

27. Załączniki

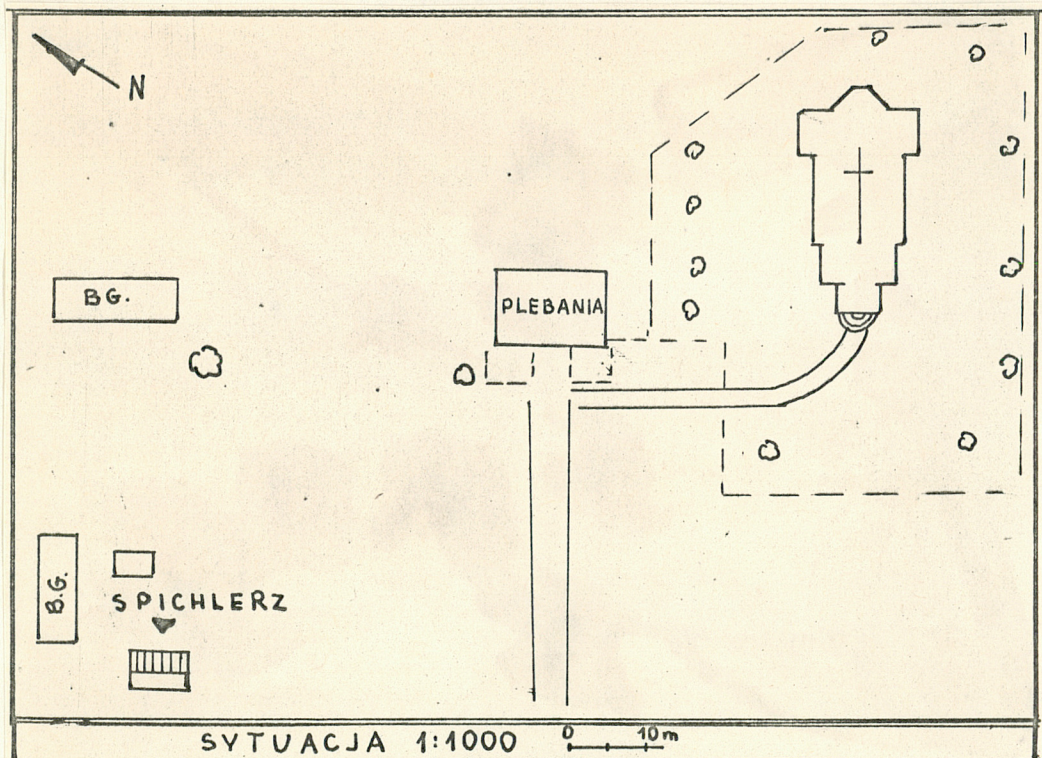
Wkładka nr 1,2

1. Miejscowość
Tarnawatka

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
cerkiew, ob. kościół par.

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
plan sytuacyjny i fotografie

Fot.1 Elewacja pn.

Fot.2 Widok od pd.-zach.

ODZ 1978 r.

Wkładkę założył: B. Stanek-Lebioda, XI 1987
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: BBiDZ Zamość

OZGraf. Z.P. Ostróda zam. 699 nakł. 23.600

Fot.3 Fasada

Fot.4 Elewacja boczna /pd./

Fot.5 Fragment elewacji pn. /od wsch./

1. Miejscowość Tarnawatka	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) cerkiew, ob. kościół par.	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) fotografie
------------------------------	---	--

Fot.6 Widok na prezbiterium od wsch.

Fot.7 Otwór wejściowy w fasadzie

Wkładkę założył: B. Stanek-Lebioda, XI 1987

(imie, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: BBiDZ Zamość

Wzór ODZ 1978 r.